

Navrhni koberec - dizajnová výzva

Koberec inšpirovaný prírodou
foto Klaudia Medalová

Ako sa vieme inšpirovať od prírody pri tvorbe kobercov? Žiaci budú pozorovať vzory, štruktúry, farby... v prírode a vytvoria grafický návrh svojho koberca. Môže mať podobu mandaly alebo koláže z prírodnín, alebo môže mať formu grafického návrhu. V prípade dlhodobej výzvy sa môže aktivita prezentovať ako dizajnová výzva - úlohou žiakov je navrhnuť originálny koberec do dizajnerskej súťaže mladých eko-inovátorov.

Vek: 9-12 rokov

Trvanie: aktivita sa dá realizovať v skratenej verzii, ale aj ako dlhodobý projekt

Prepojenie na biomimikry: Ako môžeme preniesť krásu dreva, kvetov, piesku, kameňa a vody do našich interiérov? Čo nás príroda učí o farbách, vzoroch a zmenách v čase?

Pomôcky a materiály:

- papier a farebné ceruzky
- prírodniny na tvorbu dizajnu koberca inšpirovaného prírodou

Miesto: vnútri a vonku

Opis:

Žiaci pracujú v tímoch. Svoju predstavu koberca nakreslia, prípadne vytvoria model. Svoj „start-up“ projekt s vizuálom (modelom) predstavia zvyšným skupinám spolužiakov. Popíšu aj materiál, z ktorého bude koberec vyrobený a spôsob kladenia na podlahu. Podmienkou je, aby sa koberec nielen páčil, ale bol aj praktický a znižoval dopad na životné prostredie.

1. Celá trieda ide von. Tímy sú vybavené podložkou, papierom a farebnými ceruzkami. Skúmajú prírodné povrchy (kvetinový záhon, dlažba z prírodných materiálov, kôra stromu a pod.) Úlohou žiakov je zakresliť si aspoň dva typy povrchov, ktoré na nich ich pôsobia príjemne. Páčilo by sa im chodiť po koberci s týmto vzorom/farbami? Prečo?
2. Na domácu úlohu majú žiaci uskutočniť ďalšie pozorovanie. Ako by mal koberec vyzerieť? Ako lesný „koberec“, mach, letokruhy na kmeni stromu, rozkvitnutá lúka či „okružliaky“ na brehy rieky? V prípade pekného počasia sa môže žiak/žiačka vyzuť a po brehu, lese, lúke.. sa poprechádzať. Alternatíva je uskutočniť prieskum prírodných povrchov na internete. Čím sú prírodné povrchy zaujímavé? Prečo je pre človeka príjemné mať kontakt s prírodným povrchom?
3. Žiaci v skupinách opätovne robia grafický návrh svojho vysnívaného koberca. Čo sa zmenilo oproti prvému návrhu?
4. Vzhľad koberca inšpirovaný prírodou už máme. Z čoho by mal byť náš koberec vyrobený? Akými kobercami si ľudia spríjemňovali obydľia v minulosti? Čo je výhodou „kobercov“ v prírode oproti tým, ktoré používame? Z čoho sa vyrábajú koberce v súčasnosti (z umelých alebo prírodných vlákien, z ovčej vlny, zo starých kusov oblečenia..., mix nového a starého...) a aký to má dopad na životné prostredie? A čo sa stane s kobercem, keď doslúži?
5. Aký rozmer by mal mať koberec? Bude to jeden veľký kus? Alebo dva menšie? Aké sú výhody a nevýhody rôznych veľkostí?
6. Žiaci dokončia predstavu o svojom koberci, do výkresu doplnia, z čoho bude koberec vyrobený a ako zabezpečia jeho prispôbitnosť novému priestoru (otázky: Ako je váš koberec doma spojený so zemou? Prilepený? Položený? Čo sa stane s kobercem „od steny k stene“, keď sa budete sťahovať do nového bytu alebo domu? Ako by sa dal vyriešiť problém s „prispôbitnosťou“ koberca priestoru v prípade sťahovania do iného priestoru?). Ak je dostatok času, žiaci môžu vytvoriť aj prototypy inovatívneho ekologického koberca.
7. Skupiny žiakov prezentujú svoje „koberce“ ako start-upy. Zvyšok žiakov tvoria známe osobnosti, ktoré chcú podporiť najšikovnejší tím mladých inovátorov. Kladú zvedavé otázky a prezentujúci tím sa snaží poskytnúť presvedčivé odpovede, prečo práve ich návrh je najlepší.

8. Pedagóg vyzdvihne všetky dobré myšlienky. Všíma si nielen samotné koberce, ale aj cestu, ako žiaci pracovali. Fungovali ako tím? Našiel si každý žiak / žiačka v tíme svoje uplatnenie? Cíti sa každý majiteľom/majiteľkou finálneho návrhu? Prečo je dôležité, aby sme sa navzájom počúvali a dali každému šancu prispieť k tvorbe riešenia?

9. Pedagóg prezentuje vzorku/fotografiu koberca inšpirovaného prírodou alebo premietne video:

- Carpet video 1: www.youtube.com/watch?v=cmFH0VxITLo

- Carpet video 2: www.youtube.com/watch?v=7x_Zv9mOlcc

- Inovátor: firma Interface. Vyrába koberce, ktoré sú klimaticky neutrálne, kobercové diely sa spájajú na rohoch podložením štvorcov TAC tiles, inšpirovaných priľnavosťou gekona k povrchom. Koberce sa kedykoľvek dajú rozobrať a inštalovať na novom mieste.

10. Aké sú výhody používania kobercov Interface oproti kobercom, ktoré zvyčajne používame? Menej odpadu v moriach, zmiernenie klimatickej zmeny, menej chemikálií v kobercoch, úplne bez lepidla, menej odpadu z vyhodenej kobercov, plus pre človeka, ktorý má radosť z pohľadu na prírodný povrch.

11. Záverečné vyhodnotenie: V čom sa žiaci priblížili bio-inšpirovaným kobercom Interface? Inšpirácia vzhľadom koberca prírodou? Farbou? Vzorom? Pôvodom surovín? Spôsobom pokladania koberca? Snahou minimalizovať dopad na životné prostredie?

12. Už vieme, ako príroda „robí koberce“, otázka je, či tento prístup „opýtaj sa prírody“ vieme uplatniť aj v iných oblastiach života. Ak áno, kde?

Rozšírenie:

Pozrite si ďalšie aktivity o biofilnom dizajne:

- Prvky biofilného dizajnu
- Nájdi si svoje prírodné miesto - Haiku

Doplňujúce informácie:

<https://biolearn.eu/sk/future/aktivity/navrhni-koberec>

Ukážky tvorby detí z Dňa biomimikry v Súkromnej spojenej škole v Novej Dubnici

